

U P U T E ZA GRAĐANE OPĆINE TEŠANJ U SLUČAJU KLIZIŠTA

ŠTA RADITI PRIJE/ U TOKU TRAJANJA / NAKON KLIZIŠTA

PRIJE POJAVE KLIZIŠTA (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Ne preporučuje se kupovina zemljišta za gradnju kuće na padinama ili ispod padina koje su sklone klizanju, tj. u zonama u kojima je visok stepen rizika od klizišta
- Saznajte da li su se na tom zemljištu klizišta ranije pokretala (stariji stanovnici bi to mogli znati)
- Pogledajte zemljište i okolinu kako bi ste vidjeli da li ima tragova klizanja tla ili odrona niz padinu
- Vodite računa o tome da prirodni vodotoci iznad vaše kuće nisu blokirani
- Nemojte blokirati niti jedan prirodni vodotok prilikom gradnje kuće i priključaka na elektroenergetsku, vodovodnu mrežu itd
- Ako gradite kuću na strmoj padini/ispod strme padine:
 - Prilagodite projekt i tehničke karakteristike objekta
 - Nemojte uklanjati drveće i drugu vegetaciju padine
 - Instalirajte fleksibilne cijevne spojnice

- Ako živite na padini sklonoj klizanju:
 - Provjerite vremensku prognozu kako bi ste doznali kada se očekuju obilne kišne padavine
 - U slučaju zemljotresa, odmah napustite zonu opasnosti od klizišta i sklonite se na sigurnu lokaciju
- Nastojte prepoznati znakove upozorenja na odronu i klizanje tla:
 - Pojavljuju se manja klizišta, odron kamenja i manjih komada stijena
 - Drveće se progresivno povija
 - Javljaju se novi izvori vode
 - Nivo vodostaja lokvi, manjih i većih potoka i rijeka raste velikom brzinom
 - Zvuk sporog kretanja materijala
 - Neobični zvukovi (pucanje stabala i sl)
 - Pucanje podzemnih cijevi (vodovodnih, kanalizacionih)
 - Savijanje i pomicanje potpornih zidova, ograda i sl
 - Na fasadi objekta javljaju se nove pukotine
 - Vidljive pukotine između vrata i dovratka-štoka i prozorskog otvora i okvira
 - Pratite neobično ponašanje domaćih životinja: one su osjetljive na prirodne opasnosti
- Upozorite susjede koji možda nisu svjesni potencijalne prijetnje/opasnosti
- Ako odlučite da se evakuišete, odmah to uradite (slom terena/klizanje može biti skoro trenutno)

ZA VRIJEME TRAJANJA KLIZIŠTA

- Ako se evakuišete, nastojte izbjeći moguću putanju klizišta na način da koristite najkraći put do sigurnog mjesta
- Pomozite susjedima da se evakuišu (ako im je potrebna pomoć)
- Ako primijetite odron kamenja i manjih komada stijena, nastojte se sakriti iza drveća, stijena i drugih objekata i rukama zaštitite glavu
- Udaljite se od potencijalnog reaktiviranog klizišta
- Prilikom vožnje vodite računa o pukotinama na cesti, vodotovima, kamenju, drveću i električnim vodovima na cesti

NAKON POJAVE KLIZIŠTA

- Nemojte se vraćati u područje klizišta sve dok nadležni organi ne kažu da je povratak siguran
- Provjerite da li ima povrijeđenih, ili zatrpanih osoba u blizini klizišta, ali nemojte ulaziti u zonu klizišta
- Usmjerite spasioce na mjesta na kojima su ljudi možda zatrpani
- Pružite pomoć najranjivijim osobama (osobama sa invaliditetom, osobama starije životne dobi, novorođenčadima itd)
- Vodite računa o pukotinama, kamenju na cestama, oborenim električnim vodovima, itd
- Ne približavajte se oborenim električnim vodovima
- Obavijestite susjede o klizištu (možda su negdje otišli i ne znaju za događaj)
- Ako je neki objekt ugrožen klizištem, privjerite koliko je siguran prije nego što u njega uđete (konstrukcijska stabilnost, pukotine itd)

- Slikajte oštećenja na objektu i u unutrašnjosti objekta za potrebe podnošenja zahtjeva za odštetu od osiguranja
- Prije preduzimanja popravki na objektu ili okolnom terenu razgovarajte sa stručnjakom o vjerovatnosti pojave novih klizišta, načinima sprječavanja ili ublažavanja rizika od klizišta itd
- Posadite drveće ukoliko se procijeni da je potrebno vršiti sadnju

SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE